

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

Datum
2018-12-14

Diarienummer
551-6946-2017

Nordic Paper Bäckhammar AB
681 83 KRISTINEHAMN

E-delgivning

Beslut om dispens från begränsningsvärdet för kväve i BAT 50 för tillverkning av massa, papper och kartong, Nordic Paper Bäckhammar AB, Kristinehamns kommun

Kod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 21.10-i A
21.30-i A
Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län ger med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen Nordic Paper Bäckhammar AB (bolaget), 556044-8952, dispens från begränsningsvärdet för kväve i BAT 50 (tabell 20) för tillverkning av massa, papper och kartong. Följande begränsningsvärde ska gälla för utsläpp av kväve.

- Utsläpp av kväve får som årsmedelvärde uppgå till högst 0,23 kg/ton papper.

Beslutet gäller till och med att begränsningsvärdet ersatts med ny BAT-slutsats. Om nytt tillstånd enligt miljöbalken beslutas inom dispensperioden upphör dispensen istället när det nya tillståndet vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Bolaget ansöker om dispens från begränsningsvärdet för utsläpp av kväve till vatten i BAT 50 (tabell 20) för tillverkning av massa, papper och kartong.

Tabell 20

BAT-AEL för avloppsvatten som släpps ut direkt till vattenrecipient från ett ointegrerat pappers- och kartongbruk (förutom för specialpapper)

Parameter	Årsmedelvärde kg/t
Kemisk syreförbrukning (COD)	0,15–1,5 (1)
Totalt suspenderat material (TSS)	0,02–0,35
Totalkväve	0,01–0,1
	0,01–0,15 för mjukpapper
Totalfosfor	0,003–0,012

2018-12-14

551-6946-2017

Adsorberbara organiskt bundna halogener (AOX)	0,05 för dekorpapper och våtstarkt papper
---	---

(¹) För pappersbruk som tillverkar grafiskt papper gäller den övre delen av intervallet bruk som tillverkar papper med användning av stärkelse i bstrykningsprocessen. BOD-koncentrationen i det renade avloppsvattnet förväntas vara låg (runt 25 mg/l, vid ett 24-timmars samlingsprov).

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens inkom till Miljöprövningsdelegationen den 22 november 2017. Ärendet har kungjorts på Länsstyrelsens anslagstavla och webbplats. Efter kompletteringar har ansökan remitterats till Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Värmlands län samt Kristinehamns kommun. Yttrande har kommit in från Länsstyrelsen i Värmland, Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen i Kristinehamns kommun och Naturvårdsverket.

Ansökan om dispens

Yrkanden

Bolaget yrkar på att ett begränsningsvärde om 0,3 kg totalkväve/ton papper ska fastställas.

Motivering till ansökt dispens

Det viktade utsläppsvärdet för verksamheten vid Nordic Paper Bäckhammars anläggning under respektive år 2014-2016 (baserat på faktiska utsläppsmängder och produktionsnivåer samt med hänsyn tagen till eliminering av dygn med onormal drift) är 0,27-0,35 kg Ntot/ADt jämfört med ett viktat BAT-AEL på 0,26-0,27 kg Ntot/ADt.

Det är produktionen av våtstarka kvaliteter som orsakar det högre utfallet. Det innebär att det finns behov av dispens från BAT-AEL för pappersproduktion, det vill säga från värdena i tabell 20.

Med antagandet att massaproduktionens bidrag till det totala utsläppet (som är det som mäts och följs upp) uppgår till det högre årsmedelvärdet för totalkväve i tabell 2, det vill säga 0,2 kg/ADt, bidrar produktionen av papper med 0,22-0,26 kg Ntot/ton papper. På samma sätt som i ovanstående beräkning för det viktade utsläppet baserar sig detta intervall på faktiska utsläppsmängder och produktionsnivåer under åren 2014-2016.

Vid fullt tillåten produktion är bedömningen, baserat på att framtida produktmix är oförändrad jämfört med idag, att utsläppet per ton massa blir oförändrat medan utsläppt mängd kväve ökar i proportion till mängden producerat våtstarkt papper.

Verksamheten i Bäckhammar är specialiserad på tekniska papperskvaliteter med särskilda egenskaper såsom styrka, körbarhet, tryckegenskaper och våtstarkt papper. Produktionen utgörs av oblekt papper. Våtstarkt papper kräver tillsats av våtstyrkemedel där kväve är den aktiva beståndsdel. Våtstarka kvaliteter uppgår

till 12-15 %. Kunskapen om våtstyrkemedlets retention har ökat och det har då blivit tydligt att en del av kemikalien går med överskottsvattnet ut från bruket. Samtidigt är våtstyrkemedlets kväveinnehåll inte biologiskt tillgängligt (kan inte utnyttjas som näring av bakterierna i bioreaktorerna). Det medför att kvävet till stor del passerar genom reningsverket och blir en del av utsläppet till recipienten.

Det finns ett internt reningsverk för behandling av förbrukat processvatten. Det utgörs av en genomströmningsanläggning med biologisk rening följt av kemisk fällning. Det renade processavloppsvattnet leds till ån Visman.

Det förbrukade processvattnet är fiberförande vatten och båda pappersmaskinerna är utrustade med fiberåtervinningsfilter. Efter fiberåtervinnningen leds avloppet från pappersbruket tillsammans med fiberförande vatten från massabruket till reningsverket vars första steg är ett rensfilter. Vid normala förhållanden leds vattnet därifrån till bioreaktorerna medan möjlighet finns att leda vattnet direkt till inblandningsbassänger för att undvika att exempelvis ett felaktigt pH-värde slår ut bakterierna i bioreningen.

Vidtagna åtgärder för att minska utsläppet av kväve

För biorening av skogsindustriellt avloppsvatten krävs tillsats av närsalter för att inte en bristsituation ska uppstå som påverkar COD-reduktion och slamegenskaper negativt. Tillsats av närsalter sker flödesproportionellt och regleras mot halten av biologiskt lätt tillgängligt närsalt.

Under 2009-2010 genomfördes provotidsutredningar. En av utredningarna avsåg möjligheterna att minska utsläppen till vatten av fosfor och kväve samt undersöka hur minskad tillförsel av näringsämnen till de biologiska reningsstegen påverkar utsläppen av syreförbrukande ämnen. Utredningen omfattade genomgång av historiska data från reningsverket och deltagande i fullskaleförsök för optimering av driften inklusive insamling och analys av en stor mängd data. Utredningen visade tydligt att våtstyrkemedlet hade effekt på reningsresultatet. Under produktion av våtstarka kvaliteter är huvuddelen av kvävet i inkommande avlopp organiskt bundet (sannolikt till våtstyrkemedlet). Den biologiska tillväxten utnyttjar däremot huvudsakligen ammoniumkväve som kvävekälla vilket innebär att endast en liten del av det organiskt bundna kvävet kan utnyttjas för tillväxt. Det framgick också att ammoniumkvävemängden var betydligt högre än vad näringsämnesdoseringen kunde bidra med. En sannolik förklaring är att kvävet i våtstyrkemedlet till viss del omformas till ammoniumkväve. Några slutsatser från försöken var:

- Uppskattad retention av våtstyrkemedlet var < 70%.
- Våtstyrkemedlet kan orsaka sämre COD-reduktion och även ha en inhiberande effekt på biologin.
- Användning av våtstyrkemedel innebär en ökning av kväveutsläppen med en faktor 5 jämfört med referensperioden.

2018-12-14

551-6946-2017

Försök gjordes även med succesiv sänkning av närsaltsdoseringen för att studera när COD-reduktionen påverkades negativt.

Rekommendationen från konsulten som gjorde utredningen var att i första hand fokusera på möjligheter att minska mängden våtstyrkemedel till avlopp och att samtidigt parallellt sänka doseringskvoterna.

Under 2011 gjordes försök tillsammans med leverantören av våtstyrkemedel för att öka retentionen, det vill säga behålla kemikalien på fibern istället för att den ska hamna i vattenfasen. Man försökte bland annat minska doseringen, ha noggrann kontroll på pH samt flytta doseringspunkten för alun under en period för att utvärdera om man på så sätt kunde fånga upp negativa störsubstanser. Försöken gav ingen märkbar effekt i reningsverket och slutsatsen var att det inte gick att komma längre utan att påverka produktivitet och produktkvalitet. Virvelreningen byggdes också om för att minska fiberutsläppen eftersom en del av kvävet är bundet till fiber.

Bolaget känner inte till någon substitutionskemikalie.

Arbetet har efter detta fortsatt och doseringen av mängden kvävehaltigt närsalt till reningen har succesivt minskat för att under det senaste året helt eliminerats i samband med produktion av våtstarka papperskvaliteter.

Potentiella åtgärder för att uppnå BAT-AEL

Efter ovanstående åtgärder har beprövade möjligheter som finns att uppnå BAT-AEL med nuvarande produktmix uttömts.

LAS (långtidsluftad aktiv slamanläggning) eller BAS (biofilm aktivslam)

Ett alternativ för att åstadkomma längre uppehållstid för rening jämfört med den kompakta reningsanläggningen som finns är att bygga en så kallad LAS eller BAS. Bolaget har inte plats för en LAS på den egna fastigheten och inte rådighet över en jordbruksfastighet söder om fabriksområdet. I övrigt begränsas fabriksområdet i såväl norr som i väster och öster av vägar.

En BAS (biofilm+aktivslam) är en kombination av MBBR och aktivslamanläggning. En MBBR-reaktor (moving bed bioreactor) fylls upp till maximalt cirka 50 % av volymen med bärare av plast av en densitet nästan lika stor som vattnets. På bärarna växer mikroorganismer som bryter ner det organiska materialet i avloppsvattnet. En aktivslamanläggning är en luftningsbassäng följd av en sedimenteringsbassäng från vilken huvuddelen av det avskilda bioslammet (mikroorganismer som bryter ner organiskt material) recirkuleras till luftningsbassängen för att få en hög koncentration av biologiskt aktivt slam.

Kväveutsläppet från Bäckhammars reningsanläggning bedöms i mycket liten omfattning påverkas av komplettering av reningsanläggningen till en BAS.

En mycket grov investeringsbedömning har gjorts och kostnaden bedöms till 51 eller 55 miljoner kronor beroende på typ av rening. Kapitalkostnaden per kg reducerat kväve skulle bli 1 000–3 000 SEK/kg Ntot och år.

Kostnaden och miljöbelastningen för att bygga en BAS vid Bäckhammars bruk bedöms orimligt stor för att reducera kväveutsläppet från bruket, eftersom kväveutsläppet huvudsakligen är svårbehandlat kväve härrörande från kemikaliedosering när bruket producerar våtstarka produkter.

Förutsättningar för dispens

Geografiskt läge

Bruket ligger vid ån Visman och avståndet till Vänern är cirka 8 kilometer. Råvatten tas i huvudsak från Vänern varifrån det pumpas i en rörledning direkt till fabriken. Om det är mycket höga flöden i Visman finns en skyldighet att stoppa pumpningen och ta råvatten från ån. Eftersom bruket historiskt tog det mesta av sitt processvatten från Visman finns en damm uppströms från intagspunkten som till viss del nyttjas även idag.

Rent avloppsvatten och dagvatten/kylvatten leds tillbaka till Visman som mynnar ut i Vänern via Kolstrandsviken och sedan vidare till Kilsviken.

Ett antal studier har under den senaste 10-årsperioden genomförts med avseende på miljöförhållanden i recipienten till Bäckhammars bruk. Kväve är begränsande för produktionen i marina områden där Vänern, via Göta älv, bidrar med kväve till Västerhavet.

Utsläppet av kväve och fosfor från Bäckhammars bruk kan avläsas i form av högre näringsämneshalter i Visman nedströms fabriken jämfört med uppströms. Vattenförekomstens (SE6555819-140752) ekologiska status bedöms vara otillfredsställande. Angivet kvalitetskrav är att vattenförekomsten ska nå god ekologisk status till år 2027. Bedömningen är att vattenförekomsten inte kan uppnå god ekologisk status med avseende på näringsämnen till 2021.

Bruket tillsätter närsalter till den biologiska reningen för att innehålla föreskrivet villkor avseende organiskt material. I rinnande vatten anses, till skillnad från i sjöar, extern tillförsel av organiskt kol snarare än intern primärproduktion utgöra den huvudsakliga energikällan och basen för ekosystemet. Tillförsel av näringsämnen till en å har därför inte samma potential att orsaka gödningseffekter som motsvarande tillskott har till en sjö. Av brukets utsläpp sker en viss kväveretention genom Visman, Kolstrandsviken och Kilsviken men främst genom Vänern. Kväveretentionen har beräknats till 40 % för utsläpp från bruket, vilket betyder att 42 ton kväve per år kommer att transporteras till Kattegatt från bruket vid tillståndsgiven produktion (0,2 % av den totala belastningen). En ökning från det viktade maximala BAT-AEL på 0,27 kg/ton till 0,35 kg/ton motsvarar att brukets bidrag ökar till 0,25 %.

2018-12-14

551-6946-2017

En beviljad dispens med avseende på kväve skulle inte ha mer än en marginell påverkan på den aktuella vattenförekomstens ekologiska status.

Sammanfattningsvis utgör den aktuella anläggningens geografiska belägenhet och de regionala miljöförhållandena skäl för dispens.

Tekniska egenskaper

Anläggningen har byggts ut succesivt och är designad och dimensionerad efter de förutsättningar som har rått vid varje enskilt tillfälle. Dessutom är den prövad och tillståndsgiven så sent som 2013 (och villkor för utsläpp till vatten prövades av Mark- och miljööverdomstolen 2014). Det är ett belägg för att hänsyn tagits till bästa möjliga teknik i samband med formulering av villkor vid prövningen.

En kompakt biologisk rening kan ge upphov till något högre utsläpp av näringsämnen. Brukets anläggning är dimensionerad för ett avloppsflöde om maximalt 20 m³/min vilket motsvarar en genomloppstid på 5,75 timmar. Det måste betraktas som kompakt och därmed är fotnot 2 tillämplig. För att underlätta framtida rapportering söks dock frivillig dispens.

Kostnader

Den yrkade nivån på 0,3 kg/ton papper kommer att innehållas vid tillståndsgiven produktion. Merkostnaden för att innehålla 0,1 kg/ton papper är i första hand förlorade marknadsandelar då ett sådant villkor skulle tvinga bolaget att ställa om produktmixen på PM 5. Att inte kunna erbjuda en komplett produktportfölj med såväl våtstarka som icke-våtstarka kvaliteter innebär en risk att förlora kunder och därmed mindre lönsamhet och sämre konkurrenskraft. Den begränsade miljönyttan av att uppnå BAT-AEL-värdet för utsläpp av kväve för pappersproduktionen motiverar inte en begränsning av bolagets affärsmöjligheter.

Yttranden

Länsstyrelsen i Värmlands län

Bolagets ansökan om dispens om 0,3 kg totalkväve/ton papper kan beviljas.

Bolaget anger på ansökans sida 9 under rubriken ”Anläggningens tekniska egenskaper” att man ansöker om en frivillig dispens för att underlätta framtida rapportering, eftersom fotnot 2 i tabell 2 i BAT-villkor 19 (utsläpp från ett bruk som tillverkar oblekt sulfatmassa) anger att ”En kompakt bioreningsanläggning kan leda till något högre utsläppsnivåer”.

I Naturvårdsverkets vägledning om BAT-slutsatser 2018-06-26 sida 61 anger Naturvårdsverket dock att ”I det fall där det i fotnoten anges att vissa förutsättningar kan leda till högre värden, men utan att det anges ett specificerat högre värde, är det Naturvårdsverkets uppfattning att det utsläppsvärde som står i tabellen gäller som begränsningsvärde. För att ett högre begränsningsvärde ska kunna följas krävs en beviljad dispens”.

2018-12-14

551-6946-2017

Bolagets dispensansökan avser dock inte totalkväveutsläppen från massabruket (BAT 19) utan istället enbart totalkväveutsläppet från papperstillverkningsdelen i det integrerade papper- & massabruket (BAT 50 tabell 20).

Naturvårdsverket anger i ovan nämnda vägledning under rubriken Dispens på sida 101 att ”Avloppsvatten behandlas vanligen gemensamt för olika delar av ett bruks produktion. För integrerade bruk, både massaproduktion och pappersproduktion, liksom vid bruk som producerar mer än typ av massa kommer därigenom mer än en BAT-slutsats med BAT-AEL att gälla. En dispens behöver då avse samtliga produktionstypers BAT, om det inte är så att verksamhetsutövaren kan särskilja utsläppsmängden för respektive produktion och visa att det specifikt skulle vara någon av produktionstyperna som orsakar att BAT-AEL överskrids”.

Bolagets utredningar visar att då man producerar våtstarkt papper med tillsatt våtstyrkemedel ökar kväveutsläppen med en faktor 5. Det vill säga att det är produktionen av våtstarkt papper som innebär att BAT-AEL överskrids.

Denna kunskap har bland annat möjliggjort att bolaget inte behöver dosera kvävesalter till vattenreningen då våtstarkt papper produceras.

Det torde därmed stå klart att bolaget har visat att det är produktionen av våtstarkt papper som orsakar den förhöjda utsläppsnivån av totalt kväve till vatten och därmed kan bolaget i viss mån särskilja utsläppsmängden för respektive produktion, men framförallt visa att det specifikt är någon av produktionstyperna som orsakar att BAT-AEL överskrids. Dispens för BAT-villkor 19 behöver därmed inte sökas utan enbart pappersproduktionen avseende utsläpp av totalkväve till vatten, BAT 50 tabell 20.

Enligt 1 kap. 16 § IUF får dispens från ett begränsningsvärde medges om det med hänsyn till anläggningens geografiska belägenhet, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet (AEL-nivån), och dispensen förenas med ett villkor om att istället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Länsstyrelsen delar bolagets uppfattning om att bolagets reningsanläggning är en kompakt reningsanläggning. Resonemanget enligt fotnot 2 i BAT 19 beträffande utsläpp från massabruket, om att ”En kompakt bioreningsanläggning kan leda till något högre utsläppsnivåer” (av totalkväve), torde därför även ha giltighet för totalkväve i utsläpp från pappersbruket. I detta fall där kvävet uppenbarligen är hårt kemiskt bundet i våtstyrkemedlet och därmed inte omedelbart tillgängligt för mikrobiologin, torde anläggningens tekniska egenskaper inverka i än högre grad.

2018-12-14

551-6946-2017

De kostnader i form av intäktsbortfall som bolaget redovisar om de måste upphöra med produktion av den våtstarka kvalitén, 15–20 MSEK/år måste ses som oproportionerligt höga för en reduktion med 0,2 kg kväve/ton. Vid en produktion av 160 000 ton papper blir kostnaden 625 – 469 kr/kg för varje minskat kilo utsläpp av totalkväve till vatten.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, Kristinehamns kommun

De slutsatser som dragits i de utredningar som bolaget har utfört och beställt är rimliga och därmed bör en dispens beviljas. Dock bör denna inte vara permanent utan tidsbegränsad för eventuell omprövning i framtiden.

Bolaget borde ha förelagts att utreda huruvida det faktiskt finns något alternativ eller inte till det våtstyrkemedel som används idag.

Naturvårdsverket

Syftet med att lämna följande yttrande är att klargöra problemställningar. Naturvårdsverket tar inte i sak ställning till om dispens bör medges eller inte.

Med anledning därav anför Naturvårdsverket följande.

- Det bör klargöras vilka BAT-AEL som omfattas av bolagets ansökan. Naturvårdsverket anser att ansökan bör omfatta både BAT 19 och BAT 50.
- Det yrkade begränsningsvärdet är högre än vad som kan tillåtas vid full produktion enligt verksamhetens miljöbalkstillstånd. Därutöver var utsläppen 2017 förhållandevis låga. Det kan därmed ifrågasättas om inte ett eventuellt dispensvärde ska ligga på en lägre nivå än det som bolaget yrkar.

Av handlingarna i ärendet framgår inte tydligt vilken eller vilka BAT-AEL som bolaget har sökt dispens för. Bolaget har i sin ansökan daterad 22 november 2017 angett att dispensansökan avser BAT-AEL för pappersproduktion, BAT 50. Miljöprövningsdelegationen har dock i sina förelägganden om komplettering angett att ansökan gäller både BAT 19 och BAT 50. BAT 19 avser sulfatmassaproduktion. I e-postmeddelandet från MPD till Naturvårdsverket anges därefter att bolagets ansökan avser dispens från begränsningsvärdet för kväve i BAT-slutsats 50. Det bör således tydliggöras vilken eller vilka BAT-slutsatser som det kommande beslutet om dispens gäller.

Bolaget har med hänvisning till att man använder en kväveinnehållande retentionskemikalie i pappersproduktionen dragit slutsatsen att överskridande av BAT-AEL beror på pappersproduktionen. Naturvårdsverket medger att det är en möjlig och kanske trolig förklaring. Vi anser dock att bolaget tydligare borde ha kunnat styrka att detta är enda orsaken och att massaproduktionen håller sig inom BAT-AEL. Bolaget har som underlag i tidigare tillståndsärenden gjort undersökningar av kväve och hur utsläppet varierar beroende på vad som produceras. Det borde varit möjligt att utifrån dessa, eller nyare, data, visa hur stor

2018-12-14

551-6946-2017

del av till reningsanläggningen ingående respektive utgående föroreningsmängd som härrör från massa- respektive pappersproduktion. Utifrån nuvarande underlag är det svårt att säkert dra slutsatsen att överskridanden av BAT-AEL enbart beror på pappersproduktionen och att massaproduktionens utsläppsvärde kan ansättas till 0,2 kg/ADt. Naturvårdsverket anser inte att bolaget fullt ut visat att överskridandet av BAT enbart beror på höga utsläpp från pappersproduktionen, vilket innebär att bolaget, för det fall ansökan inte omfattar detta, behöver söka dispens även för utsläppsvärdet för massaproduktionen.

Bolagets har i sina beräkningar gjort antagandet att kväveutsläppet från massaproduktionen ligger precis på den övre BAT-AEL-nivån för sulfatmassaproduktion, 0,2 kg/ADt. Bolaget har utifrån det räknat fram att det skulle behövas en dispens som medger att utsläppet från pappersproduktionen får vara 0,3 kg/ton papper. Detta är även det värde som bolaget har yrkat i sin ansökan. Enligt Naturvårdsverkets beräkning för år 2014-2017 skulle, med antagande om ett utsläpp från massaproduktionen på 0,2 kg/ADt, utsläppet från pappersproduktionen varit 0,23; 0,25; 0,21 respektive 0,12 kg/ton papper. Bolagets yrkande är som framgår inte orimligt relaterat till år 2014-2016.

Naturvårdsverket har emellertid gått igenom bolagets miljörapport för 2017. Det framgår därav att utsläppen var klart lägre 2017 varför det skulle kunna finnas möjlighet att klara lägre värden. 2017 års värden redovisas dock inte i ansökan (ansökan inkom december 2017) och har inte kommenterats i bolagets kompletteringar. Vad de lägre värdena 2017 beror på framgår inte heller av miljörapporten.

Därutöver medger bolagets miljöbalkstillstånd för verksamheten ett utsläpp om 225 kg kväve/d, vilket innebär högst 82 ton kväve per år. För att det totala utsläppet ifrån bruket ska hålla sig inom 82 ton per år, och om utsläppet från massaproduktionen antas ligga på 0,2 kg/ADt hade utsläppet från pappersproduktionen inte fått vara högre än 0,29 kg/ton papper för 2014, 0,3 kg/ton papper för 2015, 0,27 kg/ton papper för 2016, 0,26 kg/ton papper för 2017 och vid tillståndsgiven produktion 0,23 kg/ton papper.

Utsläppsvärdet som bolaget ansöker om, 0,3 kg/ton papper är alltså högre än vad som kan tillåtas vid full produktion för att villkoret i tillståndet ska uppfyllas. Vid full produktion kommer miljöbalksvillkoret att begränsa utsläppet, medan det vid lägre produktion blir möjligt att ha ett högre utsläpp och utnyttja dispensvärdet 0,3 kg/ton papper.

Slutligen har bolaget åberopat en fotnot som anger att en kompakt biorening kan ha något högre kväveutsläpp än vad som anges i tabellen. Fotnoten gäller dock endast tabell 2 i BAT 19 för oblekt sulfatmassa, inte för tabell 20 i BAT 50 för pappersproduktion.

2018-12-14

551-6946-2017

Bolagets bemötande av yttranden

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, Kristinehamns kommun

Eftersom tidsbegränsade dispenser är avsedda för de fall där tid behövs för att anpassa anläggningen till aktuellt begränsningsvärde (jämför § 18 i Industriutsläppsförordningen SFS 2013:250) och skälet till den ansökta dispensen beror på bolagets produktmix, det vill säga produktion av våtstarka papperskvaliteter så vidhåller bolaget att dispensen bör gälla till dess det aktuella begränsningsvärdet har ersatts med en ny BAT-slutsats (jämför § 17 i Industriutsläppsförordningen SFS 2013:250). Vid den tidpunkten kommer bolaget utifrån dagens kunskapsläge med all sannolikhet att ansöka om en ny dispens.

När det gäller alternativ till det våtstyrkemedel som används idag så utreddes det i samband med tidigare prövotidsutredning/ansökan om utökad produktion. Slutsatsen då var att det inte fanns någon annan kemikalie tillgänglig på marknaden som gav de efterfrågade produkttegenskaperna. Bolaget bedriver ständigt arbete med att utvärdera de kemikalier som används i verksamheten och strävar efter att minska miljöpåverkan från sin kemikalieanvändning (jämför villkor 5:1 i deldom från MMD 2013-12-18). Detta arbete redovisas i den årliga miljörapporten till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen

Bolaget noterar att Länsstyrelsen anser att dispensen kan beviljas.

Naturvårdsverket

Bolaget vidhåller att ansökan endast avser en dispens från begränsningsvärdet för kväve i BAT 50, det vill säga utsläpp från pappersproduktion. Även om någon separat uppföljning av utsläppsmängd per produkttyp (oblekt massa respektive papper) inte sker kontinuerligt så är det bolagets uppfattning att de studier som är gjorda inom ramen för tidigare tillståndsansökningar/prövotidsutredningar tydligt visar att det är produktionen av våtstarkt papper som innebär att det är sannolikt att BAT-AEL överskrids. Precis som Länsstyrelsen skriver i sitt yttrande är det denna kunskap som möjliggjort att bolaget inte behöver dosera kväve till reningsverket då våtstarkt papper produceras.

Som kommentar till ifrågasättandet av antagandet att massaproduktionen bidrar med 0,2 kg/Adt vill vi påpeka att i den komplettering som lämnades in till MPD 2018-03-23 gjordes en motsvarande beräkning om massabruket bidrar med 0,15 kg/ADT (det vill säga i mitten av AEL-intervallet för BAT 19). Den beräkningen resulterar i ett bidrag från pappersproduktionen på i medeltal 0,27 kg/ton papper. Bolaget har ingen anledning att tro att massabrukets bidrag till utsläpp av kväve ligger högre än det maximala AEL-värdet vilket gör att den begärda dispensnivån är rimlig.

2018-12-14

551-6946-2017

Eftersom de faktiska utsläppen kan variera mellan månader och mellan år beroende på såväl kundefterfrågan som drifttillgänglighet anser bolaget att det inte är rimligt att basera en dispensansökan på ett enskilt år (2017).

Utan att ha gjort någon grundlig undersökning är bolagets uppfattning att de förhållandevis låga kväveutsläppen under 2017 berodde på produktmixen, det vill säga lägre produktion av våtstarka kvaliteter jämfört med den tidigare treårsperioden. Signalerna från bolagets marknadsavdelning är dock att det finns en ökad efterfrågan på våtstarka produkter vilket är ytterligare ett skäl till för ett begränsningsvärde på 0,3 kg/ton papper.

Slutligen anser bolaget att det finns skäl att betona att villkor enligt miljöbalkstillståndet inte har samma karaktär som begränsningsvärden enligt BAT-slutsatserna. De förstnämnda gäller alltid och får inte överskridas medan BAT-AEL gäller utöver villkoren i tillståndet (jämför § 12 i SFS 2013:250). BAT-slutsatserna ska snarast ses som styrmedel för att verksamhetsutövare använder bästa möjliga teknik. För BAT-AEL gäller dels att de ska uppfyllas under normal drift, dels att ett överskridande innebär att verksamhetsutövaren omedelbart ska informera tillsynsmyndigheten och vidta åtgärder som behövs för att verksamheten återigen ska bedrivas så att begränsningsvärdet följs (jämför § 9 i SFS 2013:250).

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen följer att Miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Bolaget yrkar på att ett begränsningsvärde om 0,3 kg totalkväve/ton papper ska fastställas. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget klargör att ansökan endast avser en dispens från begränsningsvärdet för kväve i BAT 50, det vill säga utsläpp från pappersproduktion. Därför prövas enbart denna fråga.

Bolaget har bedömt att det inte finns plats för en LAS-anläggning (långtidsluftad aktiv slamanläggning) inom område som bolaget har rådighet över. Miljöprövningsdelegationen delar den bedömningen. Bolaget har också redovisat förutsättningar för en BAS-anläggning (biofilm-aktiv slamanläggning). Kostnaderna för att installera ny rening beräknas bli mellan 51 och 55 miljoner kronor. En sådan investering skulle inte heller säkerställa att bolaget når ner till ett utsläpp av 0,1 kg kväve/ton papper. Kväveutsläppet består huvudsakligen av svårbehandlat kväve härrörande från kemikaliedosering när bruket producerar

2018-12-14

551-6946-2017

våtstarka produkter. Miljöprövningsdelegationen finner att bolaget har visat att det, mot bakgrund av anläggningens tekniska egenskaper och osäkerheten kring hur stor effekt en omfattande investering i ny reningsanläggning skulle ha på kväveutsläppen från verksamheten, skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet. Det finns därför förutsättningar för att meddela dispens.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att verksamheten relativt nyligen prövades och fick tillstånd 2013 (och villkor för utsläpp till vatten prövades av Mark- och miljööverdomstolen 2014). Miljöprövningsdelegationen ser precis som bolaget att det torde vara ett belägg för att hänsyn tagits till bästa möjliga teknik i samband med formulering av villkor vid prövningen. Bolagets villkor om 225 kg/d som årsmedelvärde torde därför vara de utsläpp som verksamheten för med sig vid normal drift inklusive onormal drift vid maximal produktion för verksamheten från massa- och pappersproduktionen. Hänsyn bör också ha tagits för att bolaget ska ha marginal för att klara begränsningsvärdet när villkoret sattes.

Mängden 225 kg/d som årsmedelvärde innebär högst 82 ton kväve per år. För att det totala utsläppet ifrån bruket ska hålla sig inom 82 ton per år, och om utsläppet från massaproduktionen antas ligga på 0,2 kg/ADt så skulle utsläppet från pappersproduktionen inte få vara högre än 0,23 kg/ton papper vid tillståndsgiven produktion. Miljöprövningsdelegationen har då utgått från bolagets antagande om att kväveutsläppet från massaproduktionen ligger precis på den övre BAT-AEL-nivån för sulfatmassaproduktion, 0,2 kg/ADt. Miljöprövningsdelegationen ser därför ingen anledning att ge bolaget större utrymme för utsläpp av kväve än vad man har i givet tillstånd förutsatt att utsläppet från massaproduktionen ligger på 0,2 kg/ADt. Dispens medges därför, men sätts till högst 0,23 kg kväve/ton papper som årsmedel.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen skall ha inkommit till Länsstyrelsen senast tre veckor från den dag den som klagat tagit del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

2018-12-14

551-6946-2017

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Björn Pettersson, ordförande och Jonas Söderlund, miljösakkunnig. Ärendet har handlagts av Malin Ahlm, miljöhandläggare.

Kopia till:Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.seLänsstyrelsen i Värmlands län, varmland@lansstyrelsen.seKristinehamns kommun, Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen,
miljo@kristinehamn.se**Så här hanterar vi dina personuppgifter**Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.